

משקן בית השלחין פרק ראשון מועד קטן

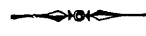
שיד עש"ב

לא א מ"ו פ"ח מהלכות
י"ט טלסג ג טו"ט
ח"ה ס"י תקלו טפ"ג ה :

לב ב מ"ו פ"ב מהלכות
שמעיה טלסג ב
לב ג ד מ"ו פ"ה מהלכות
י"ט טלסג ג טפ"ג
לאוין ט"ט טו"ט ח"ה
ס"י תקלו טפ"ג ו :

ל"ה ה מ"ו ט"ט טלסג
ד ז טלסג ג טו"ט
ח"ה ס"י תקדו ט"ב :

שנת ט"ו

רבינו חננאל

ואסיקא מרלין ס"ס
לירוקת כרי לאוכלן
רוח בשביל לייפותן
אסור . ולית האי
מרלין מלשון שולמי
כרתנן המרל בגפנים כ"ו
[ואין עושין עוגיות]
פ"י ענה ותן ביריך
שבועקרי אילנות כרתנן
במ"ס כלי"ט פ' ג' ט"ד
עוריה אסור אין עושין
את האפה בתחלה על
אבל בעתיקא למעבר
במ"ס שרי : [מתני']
[פסקא] ר' אלעזר בן
עזריה אסור אין עושין
את האפה בתחלה על
[במערובין] בשביעית-
וכשקטן בשלמא בעוד
משום מירוחא אלא
שבועית אפאי לא .
והריקטן כיון שחופר
גראה כעושה מלאכה
בשביעית בשעה ו"א
מפני שמכשיר אנפיה
לזריעה לחופר כיון
שחופר כיון שחופר
באמצע ונכשירי אגריין
לירוקת כרי .
מתני לה מפני שנראה
כעודר . וקשיא ליה
ומי א"ר אלעזר היה
שכל החופר ומעמיק
גראה בעוד . והא איתו
דאמר שחופר ע"ג ולא
בג"מ משום עורר רבנן
במ"ס שבועית פ"ג
עושה אדם זבלו אוצר
ר"ס אסור עד שבועית
ג' מפחים או עד שגובה
ג' או שיתן על הסלע
והריקטן ר' יורא ור'
אבא בר מפל חי אבא
כגון שיעמיק קודם לכן
וחד אבא זבלו מוכיח
עליו שאינו עורר :
פ"סקא . והכ"ז עושה
אדם אפת תמיס בתחלה
בשביעית ומתקנן את
המסקלקות בכוונה .
מאי מסקלקות . א"ר
אבוחו שאב היתיה
עמוקה טפח ויתריה
ומעמידה עד ששה
טפחים נמצא מ"ס
ה' טפחים . ומביעין על
אבא שיש בת טפחים
מתן לחפור ה' האחרות
ולתעמידה על ג' טפחים
דחשבה גמי הוא דקא
סודקא ולתת תריקא
ומתקנין קילקוליה ותימי
שבריה . אבוי שרא לבני

מרלין לירקות . ממקום עמוק קרי דילוי ואע"ג דליכא טירחא
טירחא בשביל לחסול היתרו אבל לייפות אפילו ליכא
ליקח עוללות ה"מ בשעת בלירה כדכתיב (דברים נד) כי תבזר כרמך
לא תעולל חיסור עוללות עלייו :

מפני שמכשיר אנפיה לזריעה .
וגרסית תריסה ממס
סבדין הרואין שלכן מסכוין חי
נמי תשיב ליה עבודה קרקע ממס
ואע"ג שאינו מסכוין לקך מיהו
מלאכה היא ואע"ג דלמר ר' שמעון
דבר שלין מסכוין מותר הא אמרין
*מודה ר' שמעון כפסקי רישא ולא
ימות זבגן סבדין כיון דגמי עולו
עביד ליה ללא מלאכה היא ומותר
ללא שמיא חריסה :

זבלן מוכיח עליו . דליכא למיתס
להא דמאן דחוי התפירה
(לא) חוי ליה (ג) לזבל שחפירה :

(*) ז"ל. אבא וכן איתא
במ"ס דשביעית פ"ג מ"ג

מכל חד אמר מפני שנראה כעודר וחד אמר מפני שמכשיר אנפיה לזריעה
מאי בינייהו איכא בינייהו דקא אתו מיא בתריה מאן דאמר מפני שמכשיר
אנפיה לזריעה איכא ומ"ד מפני שנראה כעודר ליכא ולמאן דאמר מפני
שנראה כעודר לירוש מפני שמכשיר אנפיה לזריעה אלא איכא בינייהו דקא
שקיל מיניה ושדי לבראי למאן דאמר מפני שמכשיר אנפיה לזריעה ליכא
למ"ד מפני שנראה כעודר איכא ולמ"ד מפני שמכשיר אנפיה לירוש לירוש
מפני שנראה כעודר עורר נמי כי קא שקיל בדוכתיה מנח ליה אמימר מתני
לה מפני שנראה כעודר וקשיא ליה דרבי אלעזר בן עזריה אדר' אלעזר בן
עזריה ומי אמר ר' אלעזר בן עזריה כל שנראה כעודר אסור ורמינהי *יעושה
אדם את זבלו אוצר ר' מאיר אוסר עד שיעמיק שלשה טפחים או עד שגובה
ג' טפחים היה לו דבר מועט מוסף עליו והולך רבי אלעזר בן עזריה אוסר
עד שיעמיק שלשה או עד שגובה שלשה או עד שיתן על הסלע ר' יורא
ור' אבא בר מכל חד אמר כגון שהעמיק וחד אמר זיבלו מוכיח עליו : ומתקנין
את המקולקלת במועד : מאי מקולקלת אמר רבי אבא ישאם היתה עמוקה
מפח מעמידה על שישה מפחים פשיטא חצי מפח על שלשה מפחים כיון
דלא עבר מיא לא כלום הוא מפחים על שנים עשר דקא מרח מירוחא ויתורא
לא מפחים על שבעה מהו הכא חמשה קא מעמיק והכא חמשה קא מעמיק
או דלמא כיון דאיכא מפח ויתורא איכא מירוחא טפי תיקו אבוי ישראל לבני
בר המרדך לשחופי גראה רבי ירמיה ישראל להו לבני סכוחא למיכרא גראה
טמימא רב אשי שרא להו לבני מתא מחסיא לאקדוהי גהר בורנין אמר
כיון דשתו רבים כרבים דמי ותנן עושין כל צורכי רבים : ומתקנין את
קילקוליה

מוסיף עליו זבל והולך בשביעית ואין לרדק להעמיק : **רבי אלעזר אוסר** . אפילו אם היה שם מעט זבל קודם שביעית להוסיף עליו בשביעית :
עד שיעמיק שלשה . או שיתן הזבל על הסלע שבשדה דלא גראה כמזבל והיכי שרי רבי אלעזר לחפור ולהעמיק בשביעית ולא חייס לגראה
כעודר : **כגון שפחית טפחים** . קודם לכן כלומר לא דלמר רבי אלעזר עד שיעמיק לא אמר עד שיעמיק בשביעית אלא שיהיה עמוק קודם
שביעית : **זבלו מוכיח עליו** . כלומר אע"ג דמעמיק בשביעית הוא גראה כעודר ואסור הכא מותר ששרי זבלו עמוק לשם מוכיח עליו
דלא עביד משום עורר : **ששם היטה עמוקה טפח** . כלומר שלכתחילה היה שם אמת המים בת ששה טפחים וכנסתה עד טפח (פ) ומעמידה
עד ששה טפחים כלומר חוזר ומעמיק אותן חמשה טפחים שנסתמה : **מאי טפח על שלשה** . אם היה בתחלה בת שלשה טפחים וכנסתה
עד חצי טפח דודאי אינו חוזר וחופר אותן שני טפחים ומחלה אע"ג דהוי דומיא דהיתה עמוקה טפח ומעמידה על ג' טפחים : **כיון**
דמתקירא לא עברי בה מיא . כלומר ודאי בחמה בת שלשה טפחים לא עברי בה מיא שפיר לא קודם לכן ולא עכשוו הוי טירחא דלא
לרדק : **טפחיים על שנים עשר** . דלכתחילה היטה של שנים עשר וכנסתה עד שני טפחים אסור להעמיק עוד עד ג' טפחים על אותן שנים
הראשונים משום דהוי טירחא ויתורא דקא מעמיק לכן ולהגביה קרקעית הגומא למעלה מהששה טפחים : **טפחיים על שבעה טפחים** .
וכנסתה עד שני טפחים : **מסו** . להעמיק אותן חמשה טפחים כשעמיקו : **הכל חמשה טפחים** . **כיון דליכא טפח יתירא** . דלא לרדק כל
הטפח [דכסי ב'] : **איכא טירחא טפי** . ששוחה עלמזו בשביל אותו טפח יותר מדאי : **לשחופי נהרא** . לעקור ענפי אילנות הגדלים
בנהר : **למיכרא נהרא טמימא** . לפנות מקור המעיין שנסתם : **לאקדוהי נהרא** . לפנות שירטון שבאמצע הנהר : **בורנין** . שם הנהר :

שופי . כשהירקות רזופין טובל מהן מביעיים לאוכלן מותר ליפותן
אסור בשביל ליפותן אותם ששארים : **המידל** . תולס בגפנים
ששכן ביחד יותר מדאי : **בטל עניים** . בפאה א"ר עוללות שאין לו
לא כקף ולא נקף : **בכני** . בורות תחת הגפנים ויתיים ויטון בהם
מיס : **עוגיות** . עגול סביב דמו עג
עוגה ועמד בחוכה (תענית דף ט"ו) .

ובדליין בני הכ' גומות : **יפאי** .
מקום : **למעמד בכני** . עוגיות והכי
שרי והא תנן אין עושין עוגיות :
הא בחדמי . שמעולם לא היו שם
עוגיות אסור לפשות בחורו של מועד
דליכא טירחא ויתירא אבל עתיקי
שכבר היו לו שם עוגיות ונתקמו
מותר לחזור ולחפור בחורו של מועד :
מפני שנראה כעודר . ללודך שביעית
שהרי חופר כעודר : **שמכשיר אנפיה**
לזריעה . כשחופר האמה ומניח
העפר בשלמה על שפת האמה מהקן
אנפיה לזריעה דעביד לה ארעא
רכיכא : **דלא אסו מיא בתריה** . דהיי
חפר בחמה וכן לאלטר מים כהה
חפירה : **מ"ד מפני שמכשיר אנפיה**
לזריעה איכא . אע"ג דלתי מיא
בתריה דהא שדא ארעא רכיכא
אנפי האמה : **ומ"ד מפני שנראה**
כעודר ליכא . דהא חתי מיא ובעודר
ליכא מים ולכן לא דמי לעודר : **אלא**
לעולם דלא אסו מיא בתריה ואיכא
בינייהו דסקיל וסדי לבראי דחסיך
בזמא וסדי עפר לבראי רחוק מאנפי
אמה דלא מכשיר אנפיה לזריעה :

מאן דלמר מפני שנראה כעודר
איכא . דהא חפיר ונח אסו מיא
בתריה : **בדוכתיה מנח ליה** . דלא
שדי ארעא לבראי דלא עביד דללא
מרכך ארעא וכל הכא שדי לבראי
לכן לא דמי לעודר : **אמימר מנני** .
כדיהא הא דלמר ר' אלעזר אין עושין
את האמה בשביעית מפני שנראה
כעודר : **עושה אדם זבלו אוצר** .
שמכניס כל זבלו בשביעית בשדה ולא
אמרין דגראה כמזבל שדהו בשביעית :
עד שיעמיק שלשה טפחים . ומכניס
הזבל לשם דמוכחא מלאה דלא עביד
כדי לזבל שדהו בשביעית : **היה לו**
מעט זבל . בזמא שדה קודם שביעית

הגהות
הבית
(ה) רש"י ד"ה
שם יהיה כי
וכנסתה עד
עמק ומזון
ומעמידה עד
ששה טפחים
מזו ליה נמי
לזבל :

הגהות
הבית
(ה) רש"י ד"ה
שם יהיה כי
וכנסתה עד
עמק ומזון
ומעמידה עד
ששה טפחים
מזו ליה נמי
לזבל :

פסקא

פסקא

פסקא

פסקא

פסקא

פסקא

פסקא

פסקא

פסקא

פסקא

פסקא

פסקא

פסקא

פסקא

פסקא

פסקא

פסקא

פסקא

פסקא

פסקא

פסקא

פסקא